

ANDORRA

Aventura en 'buggy'

Fem l'apassionant ruta dels contrabandistes a dalt d'un d'aquests divertits tot terrenys, des de Pal (Andorra) fins a Alins (Val Ferrera, Lleida), pel camí que antigament travessaven els estraperlistes per evitar la duana. I continua per camins forestals del Pallars Sobirà, inclòs el parc natural de l'Alt Pirineu, per tornar altra vegada cap a Pal després d'un dia inoblidable.

Al principi del trajecte, els 'buggies' pugen fins al port de Cabús, frontera natural entre Catalunya i Andorra, contemplant els esplèndids paisatges de la vall de Setúria (Vallnord).

El seu nom per si sol ja produeix un excitant pessigolleig interior de curiositat. En temps no gaire llunyans, per aquesta ruta, els anomenats "fora de la llei" jugaven al gat i la rata per mirar d'esquivar els duaners de la frontera entre Catalunya i Andorra, amb la finalitat d'importar productes d'estraperlo des de l'altre costat dels Pirineus. Avui, d'aquella ruta dels contrabandistes ja no en queden –excepte algun cas aïllat– els protagonistes de llavors. Però sí l'escenografia natural, perfecta per a una apassionant aventura en *buggy*, divertits tot terrenys que et permeten transitar per camins impossibles. Llancem-nos-hi!

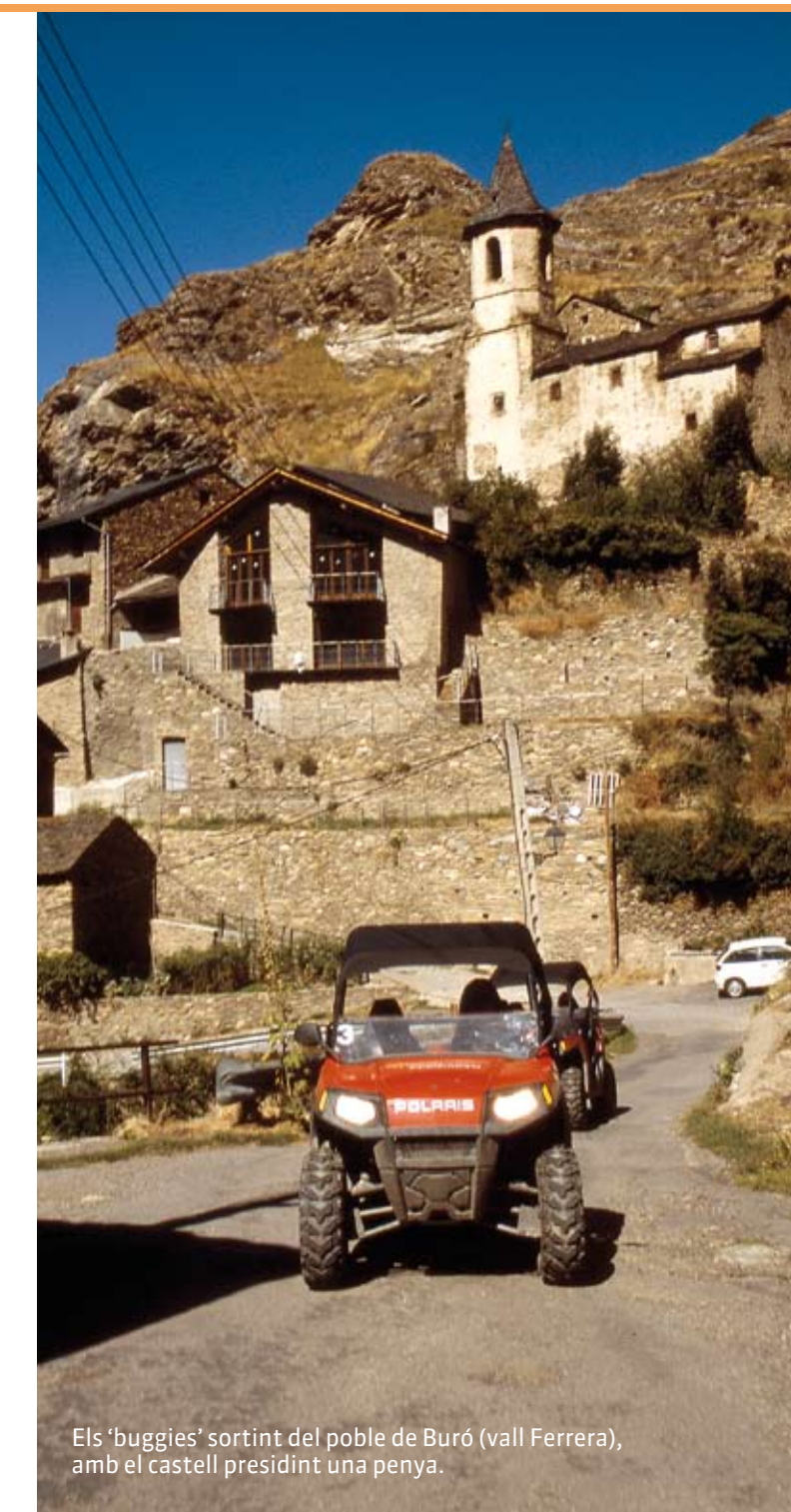
El punt de partida és la Caubella, a Pal (Vallnord), a 1.950 metres d'altitud. Després d'una miniclasse teòrica, els *buggies* comencen a rugir i ens posem en marxa. La primera part del trajecte, en territori andorrà, discorre per asfalt. Un tram de carretera que, passant pel coll de la Botella, amb unes impres-

Després de travessar la frontera baixem cap a **Tor, el poble més alt de Catalunya (1.649 m)**

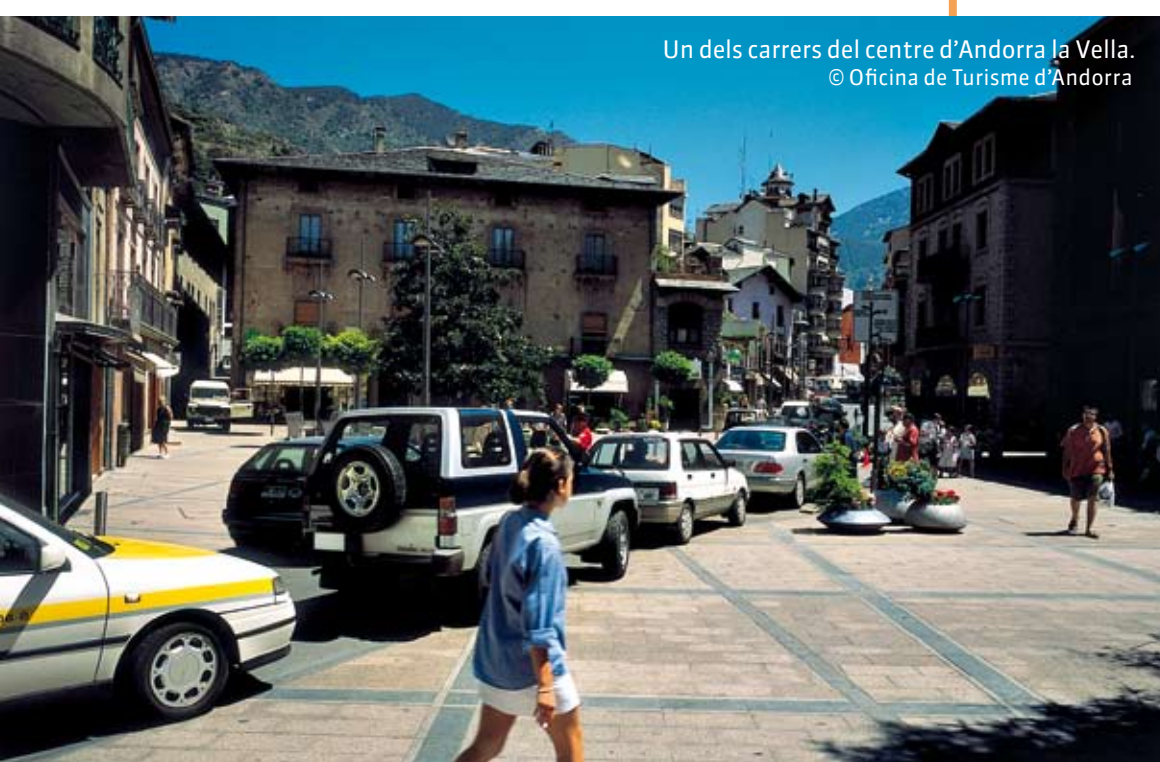
sionants vistes sobre la vall de Setúria, condueix fins al límit fronterer amb Catalunya. Són onze quilòmetres que comencen suaument i es van inclinant paulatinament. A mesura que anem pujant cap al port de Cabús (a 2.306 metres), la sensació de plenitud creix mentre contemplem els cims muntanyosos: Cubil, la Capa, el pic Negre o el pic de Comapedrosa, el sostre d'Andorra amb 2.942 metres. Un cop a Cabús, fem una petita parada per immortalitzar a la retina aquest preciós circ natural. I si fem volar la imaginació, segur que podem arribar a veure aquells contrabandistes que, travessada aquesta porta natural, s'endinsaven sigil·losament en terres catalanes amb les seves mercaderies. L'emoció de la nostra aventura augmenta

Preciosa vista del sector d'Arinsal (Vallnord), on hi ha diverses rutes senderistes, entre les quals destaca la que porta fins al Comapedrosa (2.942 m), sostre d'Andorra.

Els 'buggies' sortint del poble de Buró (vall Ferrera), amb el castell presidint una penya.

Un dels carrers del centre d'Andorra la Vella.
© Oficina de Turisme d'Andorra

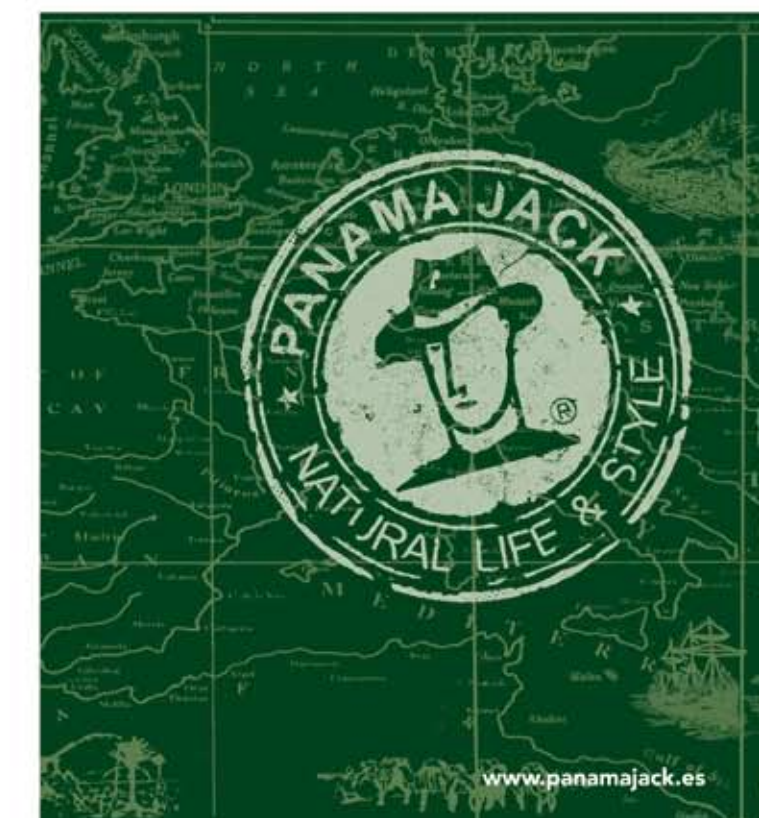
Interior de l'església de Sant Cristòfor, a Anyós.

Guia turístic

Expert en ciutats europees
S'ofereix
per treballar per a tu.

(Bona presència)

www.panamajack.es

Recomanem...

La Borda de L'Avi

Carretera d'Arinsal (la Massana).

Tel. 00376 835 154. www.labordelavi.com.

Amb el glamur interior d'aquestes típiques cases rurals andorranes –forn de llenya inclòs– al servei d'una bona cuina autòctona, barreja de tradició i creativitat. Hi destaca la carn: graellada variada i espatlla de xai. Freqüentat per famosos. Carta, 40-55 euros.

Can Buchaca

A Castellbò (l'Alt Urgell), al costat del pont.

Tel. 973 352 155.

Habitual punt de parada de la ruta dels *buggies*. Cuina casolana. Cal destacar la fusta d'embotits i la paella de muntanya a la llenya. Menú, 15-18 euros.

El Rusc

Carretera d'Arinsal (la Massana).

Tel. 00376 838 200. www.elrusc.com.

Cuina d'alt nivell amb especialitats basques de la mà del xef Pablo Urceley i variat celler (350 referències). Peix, marisc i rebosteria pròpia. Menú degustació, 47 euros.

Hotel Rocblanc

Plaça Coprínceps, 5. Escaldes.

Tel. 00376 871 400. www.rocblanc.com.

Hotel de 4 estrelles amb un complet centre termal que ofereix un ampli ventall de programes de bellesa, relax i salut. Ideal per recuperar forces.

Hotel Rutllan

Afores de la Massana, al costat del telecabinà.

Tel. 00376 835 000. www.hotelrutllan.ad.

Ubicat en un càlid xalet de muntanya, ofereix 8 dúplexes, jardí, piscina, billar i excel·lent restaurant. Habitació doble, des de 136 euros mitja pensió.

Apsis Art Hotel

Prat de la Creu, 15-25. Andorra La Vella.

Tel. 00376 760 303. www.apsisarthotel.com.

Un 4 estrelles al carrer més comercial d'Andorra. 127 habitacions, restaurant panoràmic, sauna, gimnàs i parc infantil. Habitació doble i esmorzar, des de 79 euros.

Espectacular panoràmica d'Andorra la Vella, immersa entre muntanyes. Un lloc ideal per anar a comprar després de les excursions.

© Oficina de Turisme d'Andorra

quan deixem l'asfalt per continuar per una pista forestal, terreny sobre el qual els *buggies* se senten lliures de debò. Les pedres que trobem pel camí no obstaculitzen en absolut una plàcida travessa que ens permet recrear-nos en un paisatge de flora i fauna privilegiades. Això sí, no ens podem distreure gaire de la conducció, no fos cas que algun sotrac ens sorprengués a traïció i ens fes bolcar el *buggy*. Set quilòmetres després de Cabús, arribem a Tor, el poble més alt de Catalunya, a 1.649 metres d'altitud. Amb prou feines hi ha una dotzena de cases de pedra i balcons de fusta que envolten

A la part de la ruta que transcorre per senders de la vall Ferrera es contemplen vistes com aquesta.

l'església. La bellesa del llogarret es completa amb un senzill pont sota el qual conflueixen el riu de la Rabassa i el barranc de Vallpeguera, que, fosos en un, es transformen en la Noguera de Tor. Dels seus vint-i-un habitants, el més il·lustre és la Cisqueta, una entranyable dona octogenària al capdavant d'un bar d'obligada parada i on sembla que el temps s'hagi aturat. De Tor a Alins hi ha dotze quilòmetres que flirtegen amb la llera de la Noguera de Tor, afluent de la Noguera Pallaresa. A Alins, connectem altra vegada amb la civilització, quan enllacem amb la carretera de la vall Ferrera (L-510). Allà hem de tirar cap al sud, direcció Llavorsí. Després de passar

El moment més emocionant de la ruta és quan els *'buggies'* han de travessar el riu Bedet, a prop de l'ermita de Santa Magdalena.

per Ainet de Besan i Araós, creuem la Noguera de Cardós per continuar la nostra aventura per Tírvia, on trobem la ruta de les guerres carlistes. No en va aquest poble (que significa "tres vies", ja que dominava la vall de Cardós, la vall Ferrera i la coma de Buró) va ocupar un lloc estratègic a la línia de combat i durant la Guerra Civil va quedar totalment devastat, tot i que més tard es va reconstruir. El camí es va enfilar i ens porta per Burg i Ferrera fins al parc natural de l'Alt Pirineu, amb boscos de pi roig i pi negre. La pista es torna més agresta i el *buggy* s'ho passa bé fent bots fins a l'ermita romànica de Santa Magdalena. Allà, per continuar fent via

La Sisqueta, entranyable octogenària que regenta amb la seva filla un bar restaurant a Tor de cuina casolana.

no hi ha cap altre remei que tirar pel dret, creuar el riu de Bedet i emportar-nos una bona remullada. Continuem pel bosc de l'Obaga fins a sortir del parc per Sant Joan de l'Erm, estació d'esquí nòrdic. I d'aquí a Castellbò, preciós poble amb un

Després d'una jornada plena d'emocions no hi ha res millor que **relaxar el cos i la ment a Caldea**

pont medieval, on podem fer una paradeta a Can Buchaca i demanar un bon arròs de conill a la llenya. Amb l'estómac ple, tornem a l'acció. El *Buggy* rugeix altra vegada i comença a zigzaguejar cap als cims per després enfrontar-se amb el descens direcció a la frontera per la Farga de Moles. I creuem la duana andorrana sense res per amagar, ni tan sols la satisfacció del que acabem de viure. La resta del trajecte es fa per

Els contorns de la frontera entre Andorra i Catalunya vistes des del sector català.

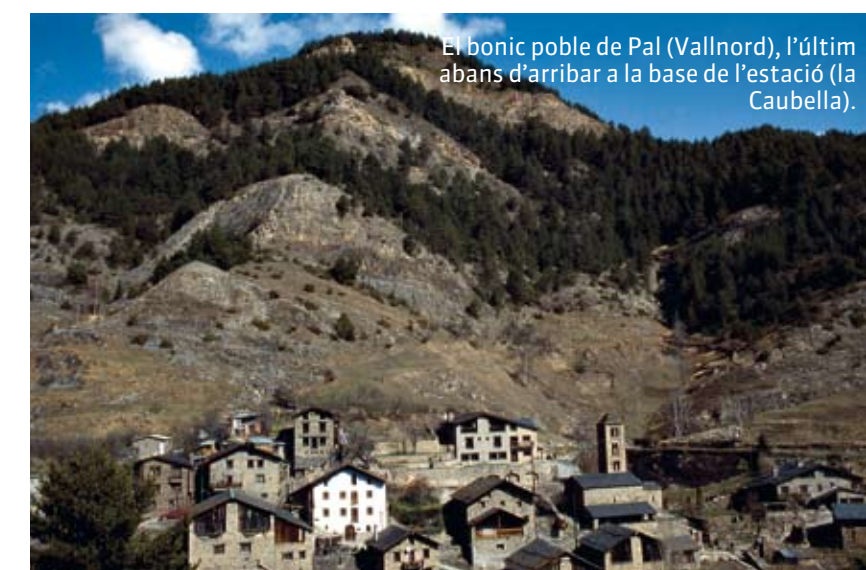
Interior del centre termal Caldea, a les Escaldes i Engordany, amb una immensa piscina central i diversos jacuzzis.

© Oficina de Turisme d'Andorra

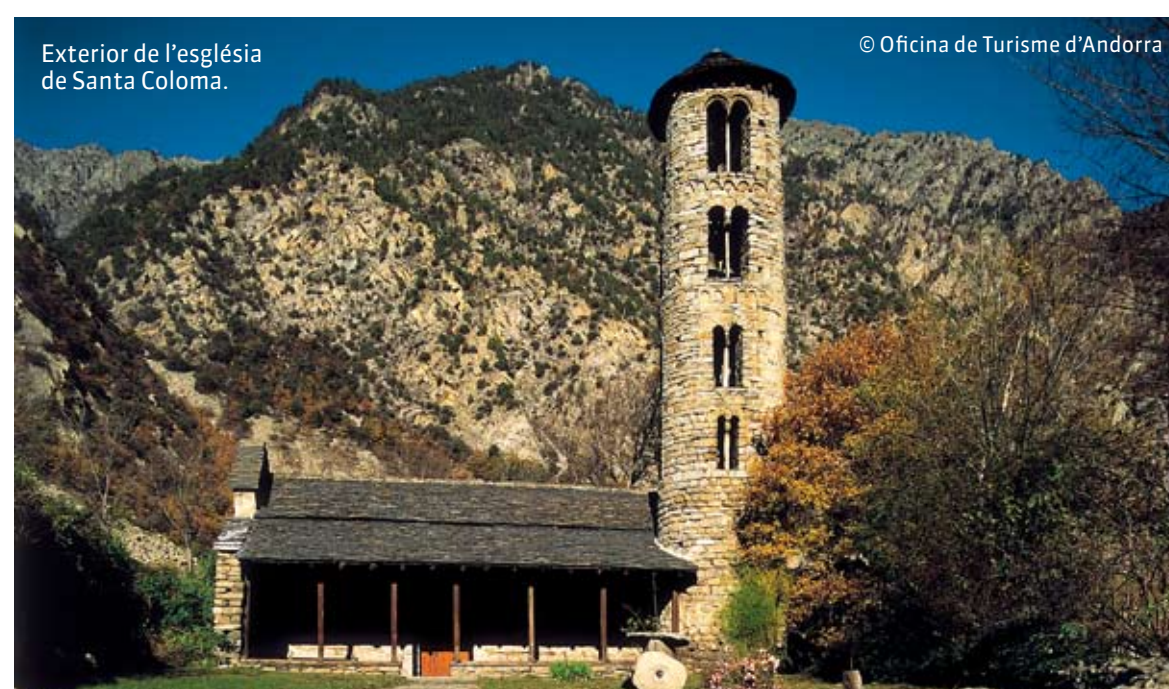

La duana andorrana, que durant un quant temps la ruta dels contrabandistes va evitar.

carretera asfaltada, passant per Sant Julià de Lòria, Santa Coloma i Andorra la Vella, on serem el centre de totes les mirades, ja que fora del seu hàbitat natural, la muntanya, els *buggies* difícilment passen despercebuts. I arribem a Pal, el nostre punt de partida, després de vuit hores i 178 quilòmetres entre pistes forestals, rius i carreteres, vorejant molts límits, fronterers i passionals, com els contrabandistes d'aquell temps. Però aquesta vegada amb una mercaderia molt diferent: la il·lusió. ■

El bonic poble de Pal (Vallnord), l'últim abans d'arribar a la base de l'estació (la Caubella).

Exterior de l'església de Santa Coloma.

© Oficina de Turisme d'Andorra

Com s'hi arriba

Des de Barcelona, per la A-2 fins a Cervera. Allà, agafeu direcció Ponts i continueu per Oliana, la Seu d'Urgell, frontera andorrana i Andorra la Vella, i desvieu-vos cap a la Massana.

Quan s'hi pot anar: la tardor és l'estació ideal per a aquest tipus d'excursions, ja que té el valor afegit de contemplar el canvi de color dels boscos que es produeix en aquesta època de l'any.

L'excursió: sempre amb guia, tant per controlar el ritme de la marxa com per marcar la ruta dels camins, molts dels quals estan sense senyalitzar. L'excursió dura entre set i vuit hores.

Preu: 200 euros per *buggy*, vàlid per a dues persones. Inclou un refresc a Tor, dinar a Castellbò, guia i gasolina.

Contacte: AVTM (Enric Vidal): tel. 00 376 334 386 i a.v.t.m.andorra@gmail.com.

VALLNORD: tel. 00 376 737 000 i www.vallnord.com.

